

فهرست مقالات معراج

شهرام اصغر نیاویند

(سبحان الذی اسرى ... سورة ۱۷/۱)

در این آیه سیر شبانه حضرت رسول خدا (ص) از مسجد الحرام به مسجد اقصی یاد شده است که یکی از معجزات آن حضرت است، فاصله مابین مکه و مسجد اقصی حدود هزار و دوست کیلومتر است. ناگفته نماند که معراج و اسراء دو مطلب جداگانه ای است، اسراء که رفتن از مکه به بیت المقدس باشد صریح قرآن مجید است، ولی رفتن آن حضرت از بیت المقدس به آسمان که معراج نامیده می شود، مدلول روایات بی شماری از طریق شیعه و اهل سنت است.

با توجه به آیاتی که در قرآن در سوره اسراء و نجم در مورد اسراء و معراج آمده، این مسأله جزء اعتقادات مسلمانان بوده و مورد قبول اهل ایمان است. شکی نیست که باید هر مسلمانی امور ضروری دینش را بشناسد و به آن معتقد باشد و بر اساس اعتقادات خود عمل نماید.

بسیاری از مطالب ضروری دین را بعضی از بیخردان یا به واسطه جهل به مسلم بودن مطلب یا خدای نکرده از روی بی اعتقادی به استهزاء منکر می شوند و نه تنها خود گمراهند بلکه دیگران را نیز به وسوسه و شک می اندازند؛ از جمله مسائل ضروری که نص قرآن مجید است، مسأله معراج پیغمبر اکرم (ص) و مشاهده بهشت و جهنم و عجایب ملکوت است که بیشتر خلق بی اطلاعند و گاهی استصحاب می کنند یا خدای

نکرده منکر می شوند.

نظر به اینکه در تمامی تفاسیر این مسأله توسط مفسرین به خوبی بیان شده است، با این حال به خاطر اهمیت موضوع، کتاب های مستقلی نیز در این باره به رشته تحریر درآمده است. تعداد کتاب هایی که مستقلاً درباره اسراء و معراج نوشته شده، طبق معرفی حجة الاسلام والمسلمین آقای حاج شیخ محمد حسن بکائی - در شماره ۴۲ مجله آینه پژوهش به چاپ رسیده - ۳۴۸ عنوان است برای اینکه کلیه منابع در این مورد معرفی شود، بنده حقیر نیز اقدام به جمع آوری این فهرست نموده ام و امیدوارم مورد قبول اهل فن بیفتد. لازم می دانم یادآوری کنم که فهرست مقالات حضرت محمد (ص) با ۳۰۰۰ عنوان مدخل تنظیم شده است به زودی اقدام به چاپ آن خواهیم کرد.

۱. آیا معراج پیامبر جسمانی بود؟ جعفر سبحانی، مکتب اسلام، سال ۴، (۱۳۸۲هـ)، ش ۱۱، ص ۵۲-۵۷.

۲. اثبات المعراج الجسمانی والرّد علی منکره، حسین احمد المدني، الدّراسات الاسلامیة، هند، ش ۲، ص ۹-۱۶.

۳. اثر حدیث المعراج فی الرحلات التریة، محمد رجب الیومی، الأديب، بیروت، سال ۲۷، (۱۹۶۸/۱۲م)، ش ۱۲، ص ۱۹-۲۳.

۴. اثر کتاب المعراج للبصری فی الکومیدیا الالهیة لدانتی، رونکالیا، مارتینانو بیلینیر، تاریخ العرب والعالم، سال ۲، (۱۹۷۹/۱۱م)، ش ۱۳، ص ۱۲-۱۷.

۵. الادب الغربية وحديث الاسراء والمعراج، منذر شععار، الوعي الاسلامي، كويت، (۱۹۸۸/۳م)، ش ۲۸۳، ص ۴۸.
۶. الاسراء برسول الله حتى وقع؟، حسين مؤنس، العربي، (مارس ۱۹۷۱م)، ش ۱۴۸، ص ۱۳۵.
۷. الاسراء تثبيت وتشريف، عبدالغنى احمد ناجي، منبر الاسلام، القاهرة، سال ۴۰، (۱۴۰۲/۷هـ)، ش ۷، ص ۳۷.
۸. الاسراء المجيد مرحلة فاصلة وموعظة بالغة، السيد رزق الطويل، منبر الاسلام، (۱۹۸۸م)، دورة ۴۶، ش ۷، ص ۳۸-۴۰.
۹. الاسراء وفلسطين ودولة اليهود، اسعد بيوض التميمي، مجلة الجامعة الاسلامية بالمدينة المنورة، (۹-۱۱/۱۹۷۷م)، سال ۱۰، ش ۳، ص ۱۳۲-۱۳۵.
۱۰. الاسراء والمعراج، ابراهيم اسماعيل، منبر الاسلام، (۱۹۸۸م)، دورة ۴۶، ش ۷، ص ۵۰-۵۴.
۱۱. الاسراء والمعراج، سيد سابق، التضامن الاسلامي (مكة المكرمة)، (۱۴۰۲/۷هـ)، سال ۳۷، ش ۱، ص ۱۵-۱۸.
۱۲. الاسراء والمعراج، عبدالغنى احمد ناجي، منار الاسلام (ابوظبي)، (۱۴۰۸/۷هـ)، سال ۱۳، ش ۷، ص ۹۳.
۱۳. الاسراء والمعراج، المجلس الأعلى للشؤون الاسلامية، القاهرة، منبر الاسلام، ش ۷ (۱۵ اكتوبر ۱۹۶۶م)، ش ۷، ص ۱۵ اكتوبر ۱۹۶۷م.
۱۴. الاسراء والمعراج، محمد ابوزهره، المسلمون، ش ۷، (۱۳۷۳هـ)، ص ۴۴۴-۴۵۲.
۱۵. الاسراء والمعراج، محمد الغريسي، الإحياء (طنجة)، دورة ۳، ش ۱، (۱۴۰۳/۷هـ)، ص ۱۵-۲۶.
۱۶. الاسراء والمعراج، محمود شاوور ربيع، منبر الاسلام، سال ۴۰، ش ۷، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۲۶.
- الزهري، سال ۵۴، ش ۷، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۱۰۵۶-۱۰۵۷.
۱۷. الاسراء والمعراج، منبر الاسلام، (۱۹۸۳/۴م).
۱۸. الاسراء والمعراج، اليقين، دورة ۳۳، ش ۲۴، (رجب ۱۴۰۵هـ)، ص ۸۹-۹۲.
۱۹. الاسراء والمعراج، اليقين (كراچي)، سال ۲۲، (۱۳۹۲هـ)، ص ۲۵.
۲۰. الاسراء والمعراج، اليقين (كراچي)، سال ۲۵، ش ۵، (رجب ۱۳۹۶)، ص ۴۳، ۴۷.
۲۱. الاسراء والمعراج (دروس وعبر وشمار مباركه)، رفعت محمد طاحون، منار الاسلام، سال ۱۳، ش ۷، (۱۴۰۸/۷هـ)، ص ۱۲-۲۴.

۲۲. الاسراء والمعراج ضراعة عبد واستجابة الله، محمد بهي الدين سالم، منبر الاسلام، دورة ۴۶، ش ۷، (۱۹۸۸/۲م)، ص ۵۰-۵۴.
۲۳. الاسراء والمعراج في السنة المطهرة، عبدالحميد محمد على، الأزهر، دورة ۶۰، ش ۹، (۱۹۸۸/۵م)، ص ۱۱۶۳-۱۱۷۰.
۲۴. الاسراء والمعراج في منطق العلم الحديث، عبدالمنصف محمود عبدالفتاح، منبر الاسلام، سال ۴، ش ۷، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۳۴-۳۵.
۲۵. الاسراء والمعراج كانا بالجسد والروح معاً، حسين مصطفى الرئيس، الهداية، البحرين، دورة ۱۱، ش ۱۲۶، (۱۹۸۸/۴)، ص ۱۴-۲۲.
۲۶. الاسراء والمعراج من آيات الله الكبرى، جاد الحق علي جاد الحق، المجاهد، القاهرة، دورة ۹، ش ۸۷، (۱۹۸۸/۳م)، ص ۱۴-۱۵.
۲۷. الاسراء والمعراج منهج حياة، صلاح احمد الطنوبي، التضامن الاسلامي، مكة المكرمة، سال ۴۳، ش ۱۱، (۱۴۰۹/۵هـ)، ص ۸۴-۸۷.
۲۸. الاسراء والمعراج ودلالات اللفظ، معوض عوض ابراهيم، منبر الاسلام، دورة ۴۶، ش ۷، (۱۹۸۸/۲م)، ص ۲۶-۲۹.
۲۹. الاسراء والمعراج ودلالات و اشارات، محمد قطب عبدالعال، التضامن الاسلامي، سال ۴۳، ش ۱۱، (۱۴۰۹/۵هـ)، ص ۷۹-۸۳.
۳۰. الاسراء والمعراج وقوة الحق، حامد الجوهري، الهداية، البحرين، سال ۸، ش ۸۹، (۱۴۰۵/۷هـ)، ص ۵-۹.
۳۱. الاسراء والمعراج هل كان مناماً...؟ ام يقظة؟، محمد عيسى داود، التضامن الاسلامي، سال ۴۳، ش ۱۱، (۱۴۰۹/۵هـ)، ص ۸۸-۹۱.
۳۲. اضواء على الاسراء والمعراج، احمد جمال العمري، القافلة، دورة ۳۲، ش ۷، (۱۹۸۴/۴م)، ص ۲-۸.
۳۳. أضواء على بعض جوانب الاسراء والمعراج: متى كان الاسراء والمعراج؟، محمد سليمان فرج، منار الاسلام، ابوظبي، سال ۱۰، ش ۷، (۱۴۰۵/۷هـ)، ص ۶-۱۱.

- الاسلام، سال ۱۰، ش ۷، (۱۴۰۵/۷هـ)، ص ۶۶-۷۳.
۴۷. دروس من ذکری الاسراء والمعراج، مصطفى السباعی، المسلمون، ش ۶، (۱۳۷۳هـ)، ص ۵۴۱-۵۴۷.
۴۸. ذکر الاسراء... الدرس والمعبرة التحریر، رسالة الجهاد، سال ۵، ش ۵۲، (۱۹۸۷/۳م)، ص ۲۰-۲۲.
۴۹. ذکرى الاسراء والمعراج، محسن فهمی، التصوف الاسلامی، القاهرة، دورة ۱۰، ش ۳، (۱۹۸۸/۴م)، ص ۳۲-۳۳.
۵۰. رحلة الاسراء والمعراج، عبدالحفیظ محمد حبيب، منبر الاسلام، سال ۴۰، ش ۷، (۱۴۰۷/۷هـ)، ص ۲۹.
۵۱. الرمز معجزة الاسراء، مصطفى احمد دردير، منار الاسلام، سال ۱۴، ش ۷، (۱۴۰۹/۷هـ)، ص ۶.
۵۲. روايات معراج در آثار نظامی، شال هانری دوفرشه کور، مترجم: احمد سمیعی، نشر دانش، سال ۱۱، ش ۳، (فروردین، اردیبهشت ۱۳۷۰)، ص ۱۶۵-۱۷۱.
۵۳. سيرة الرسول (ص): الاسراء، زهير عبدالکريم خضر، التربية الاسلامية، بغداد، ش ۱، (۱۳۸۴هـ)، ص ۴۳-۴۸.
۵۴. سيرى دربارة قاب قوسين (حول المعراج)، سيد ابراهيم سيد علوى، كيهان انديشه، ش ۱۹، (مرداد، شهريور ۱۳۶۷)، ص ۷۹-۷۱؛ ش ۲۰، (مهر، آبان ۱۳۶۷)، ص ۴۵-۵۴.
۵۵. سيرى در قاب قوسين، محمد هادى مؤذن جامى، كيهان انديشه، ش ۲۰، (مهر، آبان ۱۳۶۷)، ص ۴۰-۴۴.
۵۶. الظروف التى مهدت الاسراء والمعراج، الطيب ابو عبيد، الهداية، تونس، ش ۴، (۱۴۰۵/۸-۷هـ)، ص ۴۷-۵۱.
۵۷. العالم الآخر فى قصص المعراج، عبد الطيف احمد خالصى، مجلة البحث العلمى، سال ۳، ش ۷، (۱۹۶۶/۴م)، ص ۴۷-۷۴.
۵۸. عبيرة الاسراء، ابى الحسن على الحسنى الندوى، المسلمون، ش ۱۰، (۱۳۷۹هـ)، ص ۹۳۷-۹۴۴.
۵۹. فى آفاق الاسراء والمعراج، محمد هشام برهانى، منار الاسلام، ابوظبى، سال ۹، ش ۷، (۱۹۸۴/۴م)، ص ۶-۱۲.
۶۰. فى الاحتفال بذكرى الاسراء والمعراج، لطفى نصر، الهداية، دورة ۱۱، ش ۱۲۶، (۱۹۸۸/۴م)، ص ۴-۱۱.
۶۱. فى الاسراء والمعراج، عبدالله خياط، مجلة الجامعة الاسلامية بالمدينة المنورة، سال ۱، ش ۲، (۱۹۸۸/۱۰م)، ص ۸۹-۹۰.
۶۲. فى الاسراء والمعراج (من كتاب: وحى القلم)، مصطفى صادق رافعى، الرائد، ش ۶۶، (۱۴۰۳/۸هـ)، ص ۱۲-۱۳.
۶۳. فى ذكرى الاسراء والمعراج، عبدالفتاح الطاهر على

۳۴. اغرودة الذكرى فى ليلة الاسراء والمعراج، محمود محمد بكر هلال، الوعى الاسلامى، سال ۱۸، ش ۲۱۱، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۷۶-۷۸.
۳۵. إحياءات مشهد المآل فى رحلة الإسراء، محمد ابراهيم الخطيب، منبر الاسلام، سال ۴۸، ش ۷، (رجب ۱۴۱۰هـ)، ص ۱۰۴.
۳۶. البعد الدينى والاجتماعى والسياسى لمعجزة الاسراء والمعراج، فتحى الدرینى، نهج الاسلام، ش ۲۳، (رجب ۱۴۰۶هـ)، ص ۴۴-۵۴.
- الفكر الاسلامى، ش ۴، (۱۹۸۷/۴م)، ش ۵، (۱۹۸۷/۵م).
۳۷. پیغمبره سوى اعلى مى رود، عبدالفتاح عبدالمقصود، مترجم: محمد مهدى جعفرى، سلام، (۵ شهريور ۱۳۷۱)، ص ۱۱.
۳۸. توجيه جديد لرؤيا يا الاسراء (بحث قرآنى)، عبدالمتعال الصعيدي، رسالة الاسلام، القاهرة، سال ۹، ش ۴، (ربيع الأول ۱۳۷۷هـ)، ص ۴۱۵-۴۲۰.
۳۹. جوانب تربوية من الاسراء والمعراج، محمد على المرصفي، التضامن الاسلامى، سال ۴۳، ش ۱۱، (۱۴۰۹/۵هـ)، ص ۷۰-۷۵.
۴۰. حديث الاسراء والمعراج، عبدالستار محمود الهوارى، الوعى الاسلامى، سال ۱۸، ش ۲۱۱، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۵۶-۶۰.
۴۱. حقيقة الاسراء والمعراج، محمد احمد المسير، منبر الاسلام، سال ۴۰، ش ۷، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۲۹-۳۲.
۴۲. حول الاسراء والمعراج، توفيق محمد شاهين، التضامن الاسلامى، سال ۴۱، ش ۱، (رجب ۱۴۰۶هـ)، ص ۲۸-۳۳.
۴۳. حول معجزة الاسراء والمعراج، محمد عبدالواحد احمد، التضامن الاسلامى، مكة المكرمة، سال ۴۴، ش ۱، (رجب ۱۴۰۹هـ)، ص ۴۳-۶۴.
۴۴. حول معجزة الاسراء والمعراج، معالى عبدالحميد حموده، نهج الاسلام، سال ۴، ش ۱۵، (ربيع الأول ۱۴۰۴هـ)، ص ۱۰۵-۱۱۱.
۴۵. دروس ايمانيه من الاسراء، حلمى الخولى، منار الاسلام، سال ۱۲، ش ۷، (۱۴۰۷/۷هـ)، ص ۷۸.
۴۶. دروس فى ذكرى الاسراء والمعراج، احمد الخليل، منار

- ش ۲۳۳، (۳۰ تموز ۱۹۸۸م)، ص ۳۶-۳۷.
۷۸. معجزات نبوية (القرآن معجزة باقيه، الاسراء والمعراج تحدث القرآن، والسنة تروى بقية المعجزات)، محمد ابراهيم الخطيب، منبر الاسلام، سال ۴۹، ش ۷، (رجب ۱۴۱۱هـ)، ص ۵۵-۶۰.
۷۹. معجزة الاسراء كانت نقطة تحول في توجية مسيرة الرسالة، فتحى الدريني، رسالة الجهاد، سال ۶، ش ۶۴، (مارس ۱۹۸۸م)، ص ۳۶-۴۱.
۸۰. معجزة الاسراء ودلالاتها الدينية والخلقية والقومية، الفكر الاسلامى، سال ۱۰، ش ۵، (۵/۱۹۸۱م)، ص ۹-۴.
۸۱. معجزة الاسراء والمعراج، محمد عبدالرحمن سان الدين، منبر الاسلام، سال ۴۸، ش ۷، (رجب ۱۴۱۰هـ)، ص ۹۷.
۸۲. المعجزة الخالدة: الاسراء والمعراج، محمد عبدالمنعم خفاجى، الأزهر، سال ۵۴، ش ۷، (۱۴۰۲هـ)، ص ۱۰۳۱-۱۰۳۵.
۸۳. مع ذكرى الاسراء والمعراج، محمد عبدالواحد، منبر الاسلام، سال ۴۸، ش ۷، (رجب ۱۴۱۰هـ)، ص ۱۰۰.
۸۴. المعراج، محمد اكرام الحق اختر الخيرى، اليقين، كراچى، سال ۲۴، ش ۱۰، (رمضان ۱۳۹۵هـ)، ص ۳۸-۳۹؛ ش ۱۱، (۱۳۹۵هـ)، ص ۴۳؛ ش ۱۲، (شوال ۱۳۹۵هـ)، ص ۴۷؛ ش ۱۳، (۱۳۹۵هـ)، ص ۵۰-۵۱.
۸۵. معراج، عبدالحسين دستغيب، نگهبان انقلاب اسلامى، ش ۷۵، (۸ مهر ۱۳۶۱)، ص ۱۲-۱۳.
۸۶. معراج از نظر قرآن و حديث و تاريخ، جعفر سبحانى، مكتب اسلام، سال ۴، ش ۱۰، (۶/۱۳۸۲هـ)، ص ۱۳-۱۸؛ ش ۱۱، (۷/۱۳۸۲هـ)، ص ۵۲-۵۷.
۸۷. معراج پیامبر(ص)، شهباز بهارلو، اطلاعات، (۱۴ خرداد ۱۳۶۵)، ص ۴-۶.
۸۸. معراج پیامبر(ص)، ناصر مكارم شيرازى، مكتب اسلام، سال ۷، ش ۴، (بهمن ۱۳۴۴)، ص ۵۴-۵۷؛ ش ۵، (اسفند ۱۳۴۴)، ص ۶-۹؛ ش ۷، (۱۳۴۵ش)، ص ۲۲-۲۵؛ ش ۱۰، (۱۳۴۵ش)، ص ۱۷-۲۱.
- نڊاى قومس، ش ۱۸، (۸ آبان ۱۳۷۰)، ص ۲-۴؛ ش ۱۹، (۱۵ آبان ۱۳۷۰)، ص ۱-۴؛ ش ۲۰، (۲۲ آبان ۱۳۷۰)، ص ۱-۴؛ ش ۲۳، (۱۳ آذر ۱۳۷۰)، ص ۱-۴؛ ش ۲۴، (۲۰ آذر ۱۳۷۰)، ص ۸؛ ش ۲۵، (۲۷ آذر ۱۳۷۰)، ص ۱-۴.
۸۹. معراج الرسول(ص) فى نظر العلم، ناصر مكارم، نورالاسلام، سال ۱، ش ۱۱، (۸/۹-۱۴۰۹هـ)، ص ۸-۱۱.

- الخطيب، الأمة، سال ۶، ش ۶۷، (۷/۱۴۰۶هـ)، ص ۱۳.
۶۴. فى ذكرى الاسراء والمعراج، حضارة الاسلام، شعبان ۱۳۹۳هـ، اليقين، سال ۳۱، ش ۱، (رجب ۱۴۰۲هـ).
۶۵. فى رحاب الاسراء والمعراج، عمر حافظ سليم عاصى، الوعى الاسلامى، ش ۲۲۳، (۷/۱۴۰۳هـ)، ص ۳۲-۳۹.
۶۶. قاب قوسين او ادنى، اسماعيل طه، المسلمون، ش ۳، (۱۳۸۴هـ)، ص ۲۶۲-۲۶۳.
۶۷. قراءة فى كتاب الاسراء والمعراج، حديوى حلاوه، المجاهد، القاهرة، دورة ۹، ش ۸۷، (۳/۱۹۸۸م)، ص ۴۴-۴۶.
۶۸. قضيه معراج بين بوعلى سينا و علامه سنگلجى، عبدالرحمن فرامرزى، مهر، ش ۱۱، ص ۴۵۶-۴۶۱.
۶۹. قطرات من فيض الاسراء والمعراج، مهدي عبدالحميد مصطفى، منبر الاسلام، دورة ۴۶، ش ۷، (۲/۱۹۸۸م)، ص ۳۰-۳۳.
- منار الاسلام، سال ۱۲، ش ۷، (۷/۱۴۰۷هـ)، ص ۱۲.
۷۰. كتابشنامى معراج، محمد حسن بكائى، آينه پژوهش، سال ۷، ش ۴۲، (بهمن، اسفند ۱۳۷۵)، ص ۶۴-۸۷.
۷۱. كشف شبهات حول الاسراء، صلاح الدين عبدالحميد، منار الاسلام، سال ۱۲، ش ۷، (۷/۱۴۰۷هـ)، ص ۱۸.
۷۲. كى لاتخرج المعجزة عن مضامينها (حول معجزة الاسراء)، عمر لطفى، رسالة الجهاد، سال ۷، ش ۷۳، ۷۴، (۱-۲/۱۹۸۹م)، ص ۴۱-۴۴.
۷۳. لقاء مع فضيلة الشيخ محمد متولى الشعراوى (حول الاسراء والمعراج)، محمود سيد فاضل، المجاهد، دورة ۹، ش ۸۷، (۳/۱۹۸۸م)، ص ۶-۱۲.
۷۴. لماذا كان الاسراء والمعراج؟، محمد الاباصيرى خليفة، الوعى الاسلامى، سال ۸، ش ۲۱۱، (۷/۱۴۰۲هـ)، ص ۷۰-۷۳.
۷۵. لماذا كان المعراج بعد الاسراء ليلاً؟، زكى مشعل، منبر الاسلام، دورة ۴۶، ش ۷، (۲/۱۹۸۸م)، ص ۴۴-۴۶.
۷۶. ليلة من لىالى الاسلام- ليلة الاسراء، عبدالسميع المصرى، التضامن الاسلامى، سال ۴۰، ش ۱، (۷/۱۴۰۵هـ)، ص ۲۵-۲۸.
۷۷. مصطلحات قرآنيه: الاسراء، صالح عضية، العالم،

- منار الاسلام، سال ۱۴، ش ۷، (۱۴۰۹/۷هـ)، ص ۱۲.
۱۰۳. من هدی الاسراء والمعراج، محمد أبو النور الحديدی، الیقینین، کراچی، سال ۲۸، ش ۴، (رجب ۱۳۹۹هـ)، ص ۱۳-۱۶.
۱۰۴. من هدی القرآن ودروس الاسراء، محمد المبارک، حضارة الاسلام، سال ۳، ش ۶، (۱۳۸۲/۸هـ)، ص ۹-۶.
۱۰۵. نظرات فی احادیث الاسراء والمعراج، السيد الصاوی، منار الاسلام، سال ۷، ش ۷، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۱۱-۶.
۱۰۶. نظرات فی ذکری الاسراء والمعراج، ابراهیم الدسوقی، منبر الاسلام، دوره ۴۶، ش ۷، (۱۹۸۸/۲م)، ص ۲۲-۱۸.
۱۰۷. وفی الاسراء زاد للمسير، محمد مختار المهدي، التضامن الاسلامی، سال ۳۷، ش ۱، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۱۱-۱۴.
۱۰۸. هل اناک نباء الاسراء والمعراج، عبدالله عبدالغنی الخياط، التضامن الاسلامی، سال ۴۲، ش خاص، (رجب ۱۴۰۷هـ)، ص ۱۰۱-۱۰۴.
۱۰۹. یاأمة الاسراء والمعراج، محمد علی جمعة الشایب، منبر الاسلام، سال ۴۸، ش ۷، (رجب ۱۴۱۰هـ)، ص ۵۳.
۱۱۰. یک شب یک معجزه یک حقیقت، پروین مقدم، زن روز، ش ۱۵۱۹، (۲۱ مرداد ۱۳۷۴)، ص ۱۱-۳۳.
- کتابنامه:
- فهرست مقالات فارسی، ایرج افشار، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی (دوره پنجم جلدی).
- فهرست مقالات فرهنگی، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی، ۶۱-۷۴.
- مجله نمایه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- معجم ما کتب عن الرسول واهل بیت (ع)، عبدالجبار رفاعی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- فهرست کشاف الدوريات العربيه- لبنان؛ بیروت، ۱۹۸۱-۱۹۸۸.
- موسوعه مصادر النظام الاسلامی، عبدالجبار رفاعی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۵.
۹۰. المعراج والرمز الصوفي، نذیر العظمة، المعرفة، سال ۲۱، ش ۲۴۳، ۲۴۴، (۵-۶/۱۹۸۲م)، ص ۳۴۶-۳۴۸، عبدالرحمن حمادی، الباحث، سال ۵، ش ۲، (۳-۴/۱۹۸۳م)، ص ۱۵۳-۱۵۵، عبدالقادر الأسر، الباحث، سال ۶، ش ۱، ۲، (۱-۴/۱۹۸۴م)، ص ۱۵۳-۱۵۶ (مؤتمنه العرف).
۹۱. المعراج ومرآة فی التراث الانسانی، احمد مختار العبادی، عالم الفکر، دوره ۱۲، ش ۴، (۱-۳/۱۹۸۲م)، ص ۲۴۹-۲۸۲.
۹۲. معراج ومرزهای واقعی آن، حسین حسینی تهرانی، کیهان، (۸ اسفند ۱۳۷۲)، ص ۶.
۹۳. معراجی دیگر، رسالت، (۲۵ مرداد ۱۳۷۲)، ص ۴.
۹۴. معراج یک انسان کامل، اطلاعات، (۱۶ بهمن ۱۳۷۴)، ص ۷.
۹۵. مع القرآن فی حدث الاسراء والمعراج، محمد علی السيد عبدالرؤوف، نور الاسلام، سال ۲، ش ۲۳، ۲۴، (۷-۸/۱۴۱۲هـ)، ص ۴۰-۴۴.
۹۶. من الصحراء الى السماء: خواطر من الاسراء والمعراج، علی الطنطاوی، المسلمون، ش ۱۰، (۱۳۷۹هـ)، ص ۹۴۷-۹۵۳.
۹۷. من عبر الاسراء، محمود محمد عمارة، التضامن الاسلامی، سال ۳۷، ش ۱، (۱۴۰۲/۷هـ)، ص ۸-۱۰.
۹۸. من لیالی الاسلام الخالدة: ليلة الاسراء والمعراج، محمد عبدالواحد، منبر الاسلام، دوره ۴۶، ش ۷، (۱۹۸۸/۲م)، ص ۴۱-۴۳.
۹۹. من مبادئ الاسلام فی الاسراء والمعراج، محمد کمال الدین، منبر الاسلام، دوره ۴۶، ش ۷، (۱۹۸۸/۲م)، ص ۲۳-۲۵.
۱۰۰. من معانی الاسراء والمعراج، السيد ابی الحسن علی الحسنی الندوی، البعث الاسلامی، دوره ۲۹، ش ۱۰، (۷/۱۴۰۵هـ)، ص ۱۰-۱۵.
۱۰۱. من وحی الاسراء، علی الطنطاوی، المسلمون، ش ۹، (۱۳۷۶هـ)، ص ۸۵۵-۸۶۳.
۱۰۲. من وحی الاسراء والمعراج، شوقی محمود ابوناجی،